HISTAMIN
Himmel & HELVETE

En föreläsning om histaminintolerans, symptom och vägen till lindring

Stigmat: Det är nog bara stress…

Program

- Vår resa till histaminmedvetenhet
- Bakgrund & historik
- Vad är födoämnesöverkänslighet?
- Histamin i kroppen (biogena aminer, enzymer & symtom)
- Orsaker till obalans
- Histamin i födoämnen
- Histaminreducerande kost & vägen
- Min kokbok

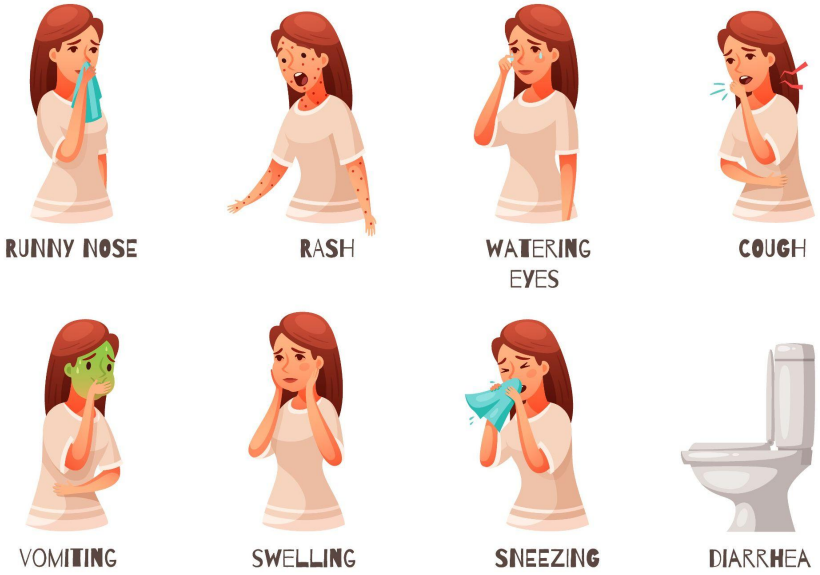
Vår resa till histaminmedvetenhet

- År av återkommande trötthet, nässelfeber och magproblem
- Magkatarr utan effektiva lösningar
- IBS-symptom, astma, nässelfeber
- Lång väg genom vård, kostförändringar och egen forskning
- Genombrott: histamin och histaminintolerans
- Resultat efter 3 veckor med histaminreducerande kost

Bakgrund & historik

- **1910:** Histaminets effekter beskrivs för första gången.
- **2011:** EFSA varnar för biogena aminer i livsmedel.
- **Ökat erkännande:** Explosion av vetenskapliga publikationer senaste 10 åren.
- **MCAS & Post-covid:** Ett hyperreaktivt immunförsvar i fokus.

Allergi, intolerans eller överkänslighet?

- Födoämnesöverkänslighet: Drabbar upp till 20 % av befolkningen (och upp till 70 % vid EDS).
- Allergi: Immunologisk reaktion. Kroppen bildar IgE-antikroppar och frisätter histamin.
- Intolerans: Icke-immunologisk. Beror oftast på en nedsatt enzymfunktion.
- Överkänslighet: Paraplybegrepp för reaktioner där den exakta mekanismen är oklar.

Foto: Freepik

Histamin i kroppen

- Ett livsviktigt ämne för immunförsvar och nervsystem.
- Fungerar som ett hormon och signalsubstans
- Skyddar mot bakterier och virus.
- **Baksidan:** För mycket histamin skapar fysisk och psykisk obalans.

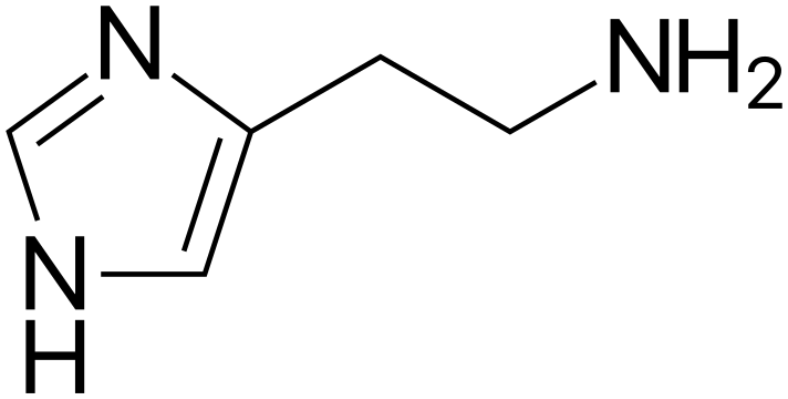

Foto: Freepik

Histamin i födoämnen

- **Histaminrika livsmedel:** Lagrad ost, vin, charkuterier, vissa fiskar.
- **Histaminfrisättare (liberatorer):** Alkohol, citrusfrukter, choklad, jordgubbar.
- **Enzymblockerare:** Grönt te och alkohol (hämmar bildningen av enzymet DAO).
- **Känslighetströskel:**
  - Frisk person: Reagerar vid ca 100–1000 mg/kg
  - Histaminintolerant: Kan få symtom redan vid 10 mg/kg

Biogena aminer

- Bildas när aminosyror (proteiner) bryts ner av mikroorganismer.
- Histamin, tyramin och putrescin är vanliga exempel.
- Ökar vid lagring, fermentering och felaktig temperaturhantering.
- **Viktigt:** Bildningen stannar av vid frysning – men förstörs *inte* av upphettning eller konservering.

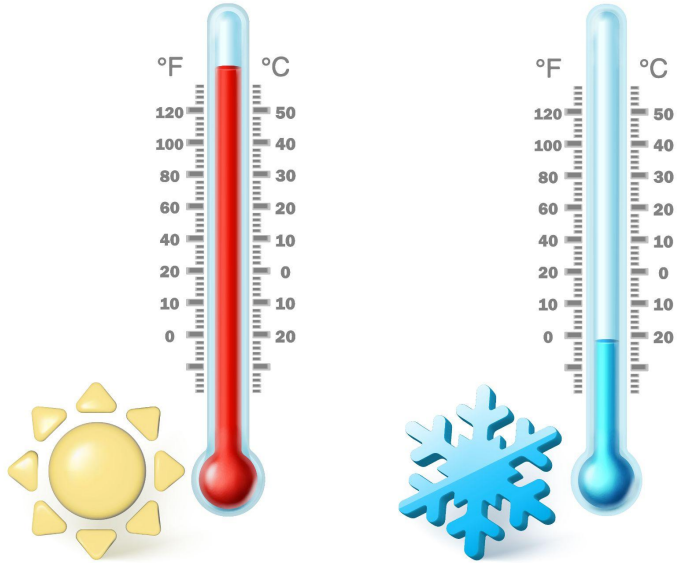

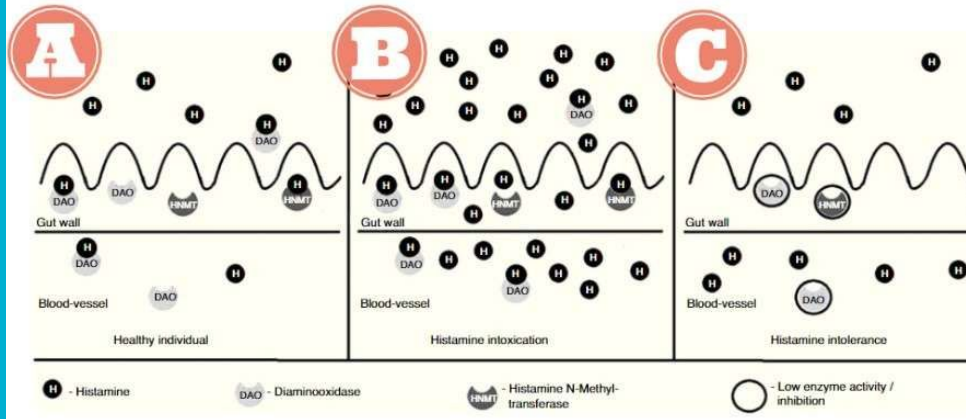

Foto: Freepik

Enzymer – kroppens “histaminbroms”

- **DAO (Diaminoxidas):** Verkar primärt i tarmen – stoppar histaminet från maten.
- **HNMT (Histamin-N-metyltransferas):** Verkar inuti cellerna (lever, hud, centrala nervsystemet).

Konsekvens av brist: Histaminet slinker förbi tarmen, tas upp i blodet och startar en inflammation.

Nedbrytning av histamin i tarmen

Kovacova-Hanuskova. et al. (2015)

Orsaker till enzymbrist och obalans

- **Genetik:** Medfödd lägre produktion av DAO eller HNMT.
- **Tarmsjukdomar:** IBS, IBD, läckande tarm eller celiaki skadar tarmslemhinnan.
- **Mikrobiell obalans:** SIBO eller dysbios (vissa tarmbakterier producerar eget histamin).
- **Indirekt andra sjukdomar:** MCAS, vid EDS eller ME
- **Läkemedel & alkohol:** Blockering av DAO-enzymets aktivitet.
- **Näringsbrist:** Brist på B6, vitamin C, koppar eller zink (viktiga byggstenar för DAO).

Foto: Freepik

Symtom – Histaminhinken

- **Mage/Tarm:** Smärta, uppblåsthet, sura uppstötningar, diarré/förstoppning.
- **Hud:** Nässelfeber, klåda, rodnad (flushing), eksem.
- **Huvud/Nervsystem:** Migrän, hjärndimma, yrsel, sömnproblem, ångest.
- **Andning/Hjärta:** Nästäppa, astmaliknande symtom, hjärtklappning.
- **Principen:** Det handlar inte om ett enskilt livsmedel, utan om den totala mängden.

Foto: Freepik

Diagnosmetoder

- Frågeformulär.
- Det finns idag inget enskilt, hundraprocentigt blodprov.
- DAO-test i blod visar endast aktivitet i stunden (inte i vävnaden).
- **Guldstandard:** Histaminreducerande kost (4-6 veckor).
- Uteslutningsmetoden: Viktigt att först utesluta klassiska allergier och celiaki.

Behandlingsstrategier & vägen till lindring

- **Steg 1:** Histaminreducerande kost
- **Steg 2:** Läka tarmen och stötta mikrofloran.
- **Stödfaktorer:**
  - DAO-enzym som kosttillskott (tas till måltid).
  - Antihistamin
  - Naturliga antihistaminer (t.ex. Quercetin och Vitamin C).
  - Groddar
  - Stresshantering

Histaminreducerande kost i praktiken

- **Undvik:** Allt fermenterat, lagrat, rökt eller konserverat.
- **Fokusera på:** Färskhet! Maten ska lagas och ätas direkt, eller frysas in omgående.
- **Säkra basvaror:** Färskt kött som kyckling och nyfångad vit fisk, samt ris, potatis, färska grönsaker (utom tomat, spenat, aubergine)
    - Ät med färg och näring – inte bara förbud.

Min kokbok: Histamin - Himmel & Helvete

Färgsprakande sallad 2 port

Ingredienser

1 litet romansalladshuvud

1/4 litet rödkålshuvud

4 blomkålsbuketter

1 liten sötpotatis

1 stor rödbeta

Gyllene dressing

1 msk olivolja

1 tsk linfröolja

1 tsk flytande honung (gärna akacia)

1 tsk mald gurkmeja

1 nypa salt

Gör så här

Ansa grönsakerna. Strimla romansalladen grovt. Strimla rödkålen med en mandolin eller osthyvel. Mixa blomkålen till couscousliknande storlek. Skala och riv sötpotatisen och rödbetan grovt. För en fin och dekorativ effekt lägg varje ingrediens i en separat bunke och varva sedan grönsakerna på ett uppläggningsfat i ordningen; romansallad, blomkålscouscous, rödkål, sötpotatis och sist rödbeta. Blanda olja, honung, gurkmeja och salt till en dressing. Ringla den gyllene dressingen över salladen.

Serveringsförslag *Färgsprakande sallad kan serveras som tillbehör eller som huvudrätt med ett gott bröd till, exempelvis ljust formbröd (s. 178). Salladen på bilden är dekorerad med sötpotatisrosor; hyvla sötpotatis tunt som sedan snurras till rosliknande blommor.*

Notera *Denna sallad är på flera sätt hälsobringande. Bland annat innehåller den antioxidanter som skyddar dina celler, samt omega-3 som är ett fleromättat fett. En ökad andel fleromättade fetter i din kost kan minska risken för sjukdomar kopplade till hjärta och kärl.*

Rispannkaka med kokosgrädde, äpple och nektarin

Kyckling i lergryta

Paella med torsk, gurkmeja eller saffran

Glass, med blåbär, kokosmjölk, äpple, mango, rooiboste och nektarin, agevesirap

Histamin - Himmel & HELVETE

+46 73 552 66 71

Kokbok 249 kr inkl moms

Online Appointment

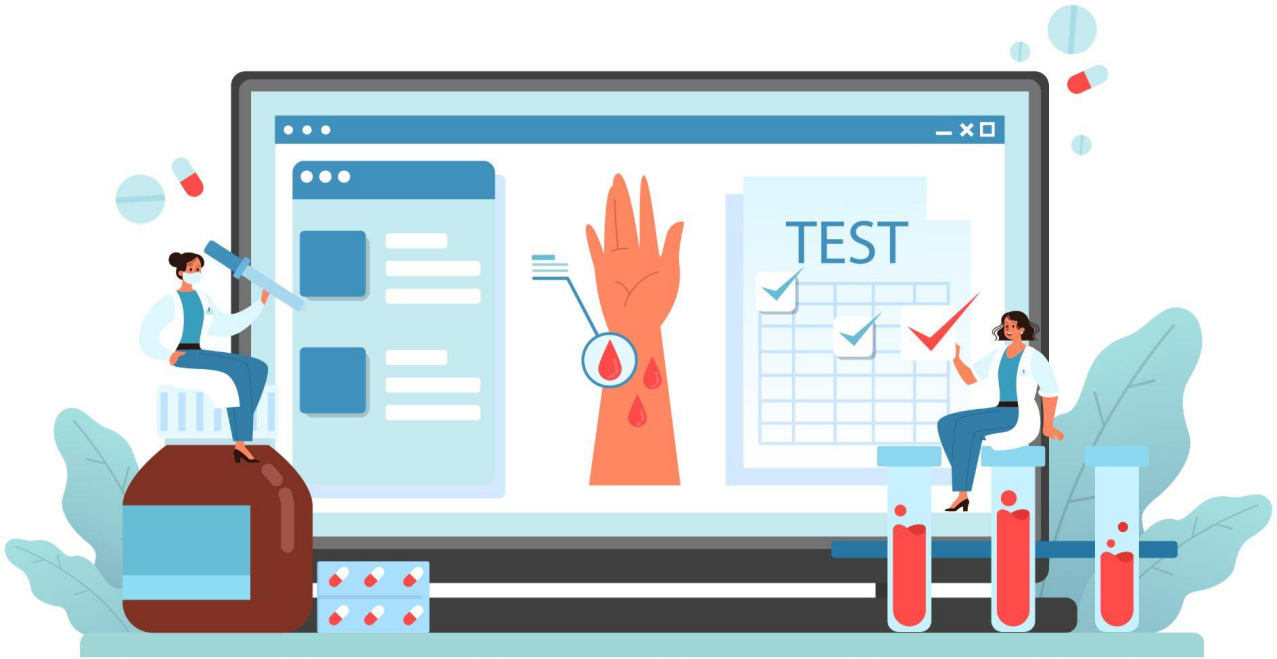

Foto: Freepik

Tjänster
Livsstilsvägledning:
Hälsoprofilbedömning
Fysisk aktivitet & motion
Avspänning & stresshantering
Psykosocial arbetsmiljö
Arbetsplatsmiljöanalys
Kostrådgivning
Kostanalys
Mag- & tarmhälsa:
Histaminintolerans
Läckande tarm
(ImuPro 1 495-4 950 kr)

Kontakt
Åsa Carbeskär
www.livsstilsvagledning.se
info@livsstilsvagledning.se
073-552 66 71

Referenser

Abbot, G., Lieners, C., Mayer, I., Missbichler, A., Pfisterer, M., & Schmutz. H. (2020). *Food Intolerance - Histamine Intolerance.* HSC, 3001 Mauerbach.

Berglund, B. (2015). Food hypersensitivity in Ehlers-Danlos syndrome: A common problem / Födoämnesöverkänslighet hos personer med Ehlers-Danlos syndrom: Ett vanligt problem. *Nordic Journal of Nursing Research, 35(1), 10.* https://doi-org.libraryproxy.his.se/10.1177/0107408314560480

Comas-Basté O, Sánchez-Pérez S, Veciana-Nogués MT, Latorre-Moratalla M, Vidal-Carou MDC. (2020). Histamine Intolerance: The Current State of the Art. *Biomolecules, 10(8):1181.* https://doi-org.10.3390/biom10081181.

Rohrhofer, J., Ebner, L., Schweighardt, J., Stingl, M., & Untersmayr, E. (2025). The Clinical Relevance of Mast Cell Activation in Myalgic Encephalomyelitis/Chronic Fatigue Syndrome. *Diagnostics (Basel, Switzerland), 15(22), 2828.* https://doi.org/10.3390/diagnostics15222828

Schnedl, W. J., Schenk, M., Lackner, S., Enko, D., Mangge, H., & Forster, F. (2019). Diamine oxidase supplementation improves symptoms in patients with histamine intolerance. Food science and biotechnology, *28(6), 1779–1784.* https://doi.org/10.1007/s10068-019-00627-3

Schnedl, W. J., & Enko, D. (2021). Histamine Intolerance Originates in the Gut. *Nutrients, 13(4), 1262.* https://doi.org/10.3390/nu13041262

Food Compatibility List:
https://www.histaminintoleranz.ch/
https://www.mastzellaktivierung.info/

Bilder

- Freepik
- Privat

Åsa Carbeskär
Livsstilsvägledning

livsstilsvagledning.se

info@livsstilsvagledning.se

mobilnr: 073-552 66 71